

Trijaža pacijenata

Usled trenutne situacije u državi i u svetu koju je izazvalo širenje COVID-19, vrlo često se susrećemo sa terminom trijaža pacijenata. Zbog toga je bitno pojasniti značenje ovog pojma kao i osnovne principe na kojima se zasniva.

Pojam trijaže uopšte

Trijaža predstavlja proces razvrstavanja povređenih ili obolelih ljudi prema njihovim potrebama za određenim medicinskim tretmanom. U ovom procesu najvažnije je utvrđivanje prioriteta.

Trijaža se najčešće koristi u situacijama kada je zdravstveni sistem preopterećen, odnosno ako su resursi ograničeni, a postoji potreba da se zdravstvena usluga pruži mnogo većem broju ljudi.

Vrlo je bitno da se pacijenti zbrinu u što kraćem roku i da zdravstveni radnik bude obučen da na osnovu simptoma i uzimanja kratke medicinske istorije prepozna stepen hitnosti za zbrinjavanje pacijenta.

Razvojem tehnologija i medicine trijaža se danas može vršiti putem telefona ili interneta preko različitih platformi.

Trijaža prema Svetskoj zdravstvenoj organizaciji u vreme COVID-19

Svetska zdravstvena organizacija (SZO) je [28. januara 2020. godine objavila dokument](#) koji sadrži i objašnjenje trijaže u situacijama kada postoji sumnja na COVID-19. Prema SZO osnov trijaže predstavlja prepoznavanje i sortiranje pacijenata sa ozbiljnom akutnom respiratornom infekcijom. Ove radnje se moraju izvršiti prilikom prvog kontakta pacijenta sa zdravstvenom ustanovom. SZO ukazuje da infekcija može imati blaži, srednji i teži (ozbiljniji) oblik koja kasnije može da preraste u ozbiljnu pneumoniju, sepsu i septički šok.

Trijaža u Republici Srbiji tokom COVID-19

Vrlo je bitno da se utvrdi prioritet prilikom pružanja medicinske nege, kao i prioritet u korišćenju prostora i opreme u prenatranim zdravstvenim ustanovama:

1. trijaža usled pandemije COVID- 19 podrazumeva proveru telesne temperature svih pacijenata i zdravstvenih radnika pre ulaska u objekte zdravstvenih ustanova bez obzira na postojanje ili nepostojanje simptoma COVID – 19,
2. trijaža pacijenata u pojedinim privatnim zdravstvenim ustanovama sprovodi se u privremenim montažnim jedinicama u kojima medicinski tim vrši kontrolu pacijenata, popunjava kratak epidemiološki upitnik i u slučaju sumnje na postojanje COVID – 19, upućuje pacijente na domove zdravlja koji su nadležni na osnovu odluke Ministarstva zdravlja,
3. trijažu zdravstveni radnici mogu uraditi i putem telefona.

Zdravstveni radnici pacijente mogu pitati da li imaju sledeće simptome:

1. povišenu temperaturu,
2. kijavicu,
3. kašalj,
4. curenje iz nosa,
5. bolove u mišićima,
6. otežano disanje.

Za sve građane koji se obrate zdravstvenim radnicima, direktno ili telefonom, najbitnije je da potpuno daju sve tačne podatke kako bi mogla da im se pruži prava zdravstvena nega i da se preduzmu sve mere kako bi se onemogućilo dalje širenje COVID-19. Ukoliko i jedan pacijent ne kaže prave podatke o svojim simptomima, kontaktima, putovanjima, prethodnim zdravstvenim problemima i terapijama može uticati na dalje širenje COVID-19, ali i uticati na pogoršanje sopstvenog zdravlja. Zbog toga je značajno da u razgovoru sa zdravstvenim radnicima budemo otvoreni i iskreni, odnosno odgovorni prema sebi i drugima.

Dakle, trijaža nije samo medicinska procedura koja zavisi samo od zdravstvenog radnika, već je u pitanju saradnja između pacijenata i lekara.

Nakon trijaže pacijenti se razvrstavaju u određene kategorije, a na osnovu toga će im biti propisana dalja terapija. Pojedini pacijenti će biti upućeni na kućno lečenje, drugi će biti prosleđeni u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu u kojoj će im biti pružena neophodna zdravstvena nega.

U prethodnom periodu u Republici Srbiji se testirao mali broj pacijenata i to onih koji su ispunjavali određene dijagnostičke kriterijume. Međutim, 24. marta 2020. godine je na konferenciji za štampu objavljeno da će se testiranje sprovoditi na većem broju građana što je i savet SZO.